

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор ГО "Фонд підтримки
інформаційного забезпечення студентів"
В. О. Дворецький
25.10.2024 р.

- культурологічна компетентність
- цифрова грамотність

Очікувані результати підвищення кваліфікації: Вчителі вдосконалять навички формування мовної культури школярів, навчатимуться застосовувати сучасні стратегії аналізу тексту та підвищуватимуть інтерес учнів до читання.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації - Оцінювання здійснюється на основі виконання рекомендованих практичних та самостійних завдань, участі в проектній діяльності, тестування або підсумкової роботи відповідно до програми.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації - Сертифікат або свідоцтво про підвищення кваліфікації встановленого зразка із зазначенням теми, обсягу годин та кредитів ЄКТС відповідно до вимог законодавства

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Навчально-тематичний план відображає перелік можливих курсів (тем), що реалізуються в межах програми. Проходження всіх тем, наведених у плані, не є обов'язковим. Кожна тема є окремим освітнім компонентом і може реалізовуватися автономно.

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
1	Онлайн-ресурси для реалізації формувального оцінювання	1	1-29	2-30
2	Створення якісної презентації та розробка власного шаблону	1	1-29	2-30
3	Мовна та мовленнєва компетенція учнів	1	1-29	2-30
4	Полівекторність компетентнісного підходу до завдань з української мови та літератури	1	1-29	2-30
5	Мнемотехніка - технологія ефективного запам'ятовування інформації	1	1-29	2-30
6	Практика з Zoom/Skype GoogleClass	1	1-29	2-30
7	Інтерактивні сервіси миттєвого опитування: анкетування, тести, квести	1	1-29	2-30
8	Онлайн інструменти Canva, Prezi, LearningApps, Kahoot, Mural, Padlet, Quizizz, Gamilab для організації дистанційного навчання.	1	1-29	2-30
9	Padlet та його застосування у дистанційному навчанні	1	1-29	2-30
10	Навички ефективного конспектування. Робочий зошит.	1	1-29	2-30
11	Нейробіка та практики ефективного запам'ятовування.	1	1-29	2-30
12	Вдосконалення педагогічного мовлення. Розвиток соціальних навичок учнів.	1	1-29	2-30
13	Цифрові інструменти Google для освіти	1	1-29	2-30
14	Диференційований підхід у навчанні. Вибір дидактичного матеріалу.	1	1-29	2-30
15	Хмарні технології в освіті: анкетування, тести та квести	1	1-29	2-30
16	Інтернет-ресурси для проведення уроку: Canva, Word Art.	1	1-29	2-30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
17	Інструменти для сторітелінгу. Навчання спеціальним програмам для сторітелінгу: Easy Sketch Pro та Sparkol VideoScribe	1	1-29	2-30
18	Google forms: анкетування та створення тестів	1	1-29	2-30
19	Перевернуте навчання з Edpuzzle.	1	1-29	2-30
20	Можливості LearningApps і принцип роботи	1	1-29	2-30
21	Інтерактивні заняття та перевірка знань. Онлайн-тестування.	1	1-29	2-30
22	Інтерактивні інструменти на уроках. Створення цікавих презентацій.	1	1-29	2-30
23	Інструментарії викладання предмету за допомогою платформи Classtime.	1	1-29	2-30
24	Формування читацької грамотності учнів у гуманітарних та точних науках.	1	1-29	2-30
25	Проблеми виправлення учнівських помилок. Нові підходи	1	1-29	2-30
26	Інструменти для дистанційного уроку української мови та літератури	1	1-29	2-30
27	Інструменти викладання 2025-2026. Зворотний дизайн.	1	1-29	2-30
28	Розвиток мовної та комунікативної компетентностей.	1	1-29	2-30
29	Розвиток педагогічної майстерності та формування медіаграмотності на уроках української мови та літератури.	1	1-29	2-30
30	Методики розвитку пам'яті в учнів на уроках.	1	1-29	2-30
31	Використання онлайн дошок для спільної роботи на уроці. Приклади завдань.	1	1-29	2-30
32	Розвиток мислення та зв'язного мовлення на уроках української та зарубіжної літератури.	1	1-29	2-30
33	Microsoft Word та Excel. Засоби для ефективного контролю знань та співпраці в освітньому середовищі.	1	1-29	2-30
34	Зростання цікавості учнів до навчання через застосування ігрових методик на уроках.	1	1-29	2-30
35	Онлайн сервіси та додатки для дистанційного навчання.	1	1-29	2-30
36	Ігрові засоби ІКТ під час практичних занять. Нестандартні уроки.	1	1-29	2-30
37	Реалізація формувального оцінювання через онлайн-інструменти.	1	1-29	2-30
38	Фактори впливу на ефективність уроку української мови у 5 класах. Методи продуктивного планування уроків.	1	1-29	2-30
39	Розвиток читацьких компетентностей учнів 5 класів НУШ на уроках української літератури.	1	1-29	2-30
40	Українська мова. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації	1	1-29	2-30
41	Українська література. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації	1	1-29	2-30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
42	Розвиток мовленнєвої компетентності педагога. Інструменти самовдосконалення професійної майстерності	1	1-29	2-30
43	Дистанційне навчання. Додатки для планування, контролю та проведення уроків.	1	1-29	2-30
44	Методика реалізації Українського правопису в новій редакції в закладах освіти	1	1-29	2-30
45	Робота з сучасними онлайн інструментами. Mentimeter для навчання та інтерактиву.	1	1-29	2-30
46	Розширення знань учнів за допомогою візуальної інформації.	1	1-29	2-30
47	Залучення учнів через візуалізацію: інноваційні методи навчання.	1	1-29	2-30
48	Розкриття повного потенціалу учнів: лайфхаки, як зробити уроки по-справжньому цікавими.	1	1-29	2-30
49	Оволодіння пам'яттю: вивчення процесів пам'яті та методів покращення запам'ятовування.	1	1-29	2-30
50	Розширення можливостей викладачів: використання додатків Google для безперерійного освітнього процесу.	1	1-29	2-30
51	Впровадження Державного стандарту базової середньої освіти на уроках Мови та літератури НУШ	1	1-29	2-30
52	Особливості створення та використання освітнього контенту для ютубу, фейсбуку, інстаграму, тік-току	1	1-29	2-30
53	Розвиток навичок майбутнього на уроках мовно-літературної галузі	1	1-29	2-30
54	Впровадження сучасних тенденцій розвитку мовно-літературної освіти в Україні. Забезпечення успішного розвитку навичок майбутнього.	1	1-29	2-30
55	Мультфільми на уроках української літератури: навчальні можливості й особливості використання	1	1-29	2-30
56	Проектні уроки мови й літератури: ідеї для натхнення	1	1-29	2-30
57	Як вивчати класиків: нетривіальний урок літератури в НУШ	1	1-29	2-30
58	Уроки мови в Новій українській школі: ключі до успіху.	1	1-29	2-30
59	Інтерактивний калейдоскоп: Vaamboozle, Interacty, Jigsaw Explorer, Flippity	1	1-29	2-30
60	Розвиток соціальної та громадянської компетентностей на уроках мови у 7 класах НУШ	1	1-29	2-30
61	Створення інтерактивного контенту для уроків мовно літературної освітньої галузі в 7 класі НУШ	1	1-29	2-30
62	Розвиток навичок написання творів у 7 класах НУШ	1	1-29	2-30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
63	Використання штучного інтелекту в мовно-літературній освітній галузі у 7 класах НУШ	1	1-29	2-30
64	Навчання написанню творів: інструменти та стратегії для 7 класу НУШ	1	1-29	2-30
65	Інтегрований підхід до викладання мови та літератури: як ефективно формувати ключові компетенції учнів	1	1-29	2-30
66	Від традиції до креативу: смачні ідеї нетрадиційних уроків української мови та літератури.	1	1-29	2-30
67	Формування життєвої компетентності на уроках української словесності як шлях до самореалізації учнів та учениць.	1	1-29	2-30
68	Літературні ігри: Як зацікавити учнів українською літературою через креативність	1	1-29	2-30
69	Креативні формати уроків: Від театралізації до медіа-презентацій в українській мові	1	1-29	2-30
70	Компетентнісний підхід у навчанні: Як об'єднати мову та літературу для розвитку учнів	1	1-29	2-30
71	Створення підтримуючої атмосфери: Психологічні аспекти взаємодії на уроках	1	1-29	2-30
72	Соціально-емоційний компонент як складник сучасних уроків мови та літератури	1	1-29	2-30
73	Ефективне проведення підсумкових уроків мовно-літературної освітньої галузі в середній та старшій школі	1	1-29	2-30
74	Розвиток навичок письма на уроках української мови в 6 класі НУШ	1	1-29	2-30
75	Діяльнісний підхід на уроках української літератури у 6 класі НУШ: від ідеї до практики	1	1-29	2-30
76	Інструменти перетворення уроку мови на майстерню ідей. Мотивуємо учнів говорити на уроці більше, ніж учитель.	1	1-29	2-30
77	Інтеграція медіаосвіти в уроки української мови та літератури: практичні підходи й методики	1	1-29	2-30
78	Сучасний урок української мови: як поєднати граматику, медіатексти й критичне мислення.	1	1-29	2-30
79	Урок, який "зайде": як зробити програмові твори цікавими для 9 класів НУШ	1	1-29	2-30
80	Жива література і мова у 9 класі НУШ - читання, мовлення і впевненість перед оцінюванням	1	1-29	2-30
81	Українська мова і література у 9 класі НУШ - як втримати увагу підлітка і підготувати до підсумкового оцінювання	1	1-29	2-30

3. ЗМІСТ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ

Тема 1. Онлайн-ресурси для реалізації формувального оцінювання
Ключові питання теми: Освоїти платформу Classdojo

Тема 2. Створення якісної презентації та розробка власного шаблону

Ключові питання теми: в отриманні практичних знань та умінь, чіткого зрозумілого алгоритму роботи з сучасними онлайн інструментами для створення презентацій та сервісами Google

Тема 3. Мовна та мовленнєва компетенція учнів

Ключові питання теми: компетенція — це засвоєння й усвідомлення мовних норм, що історично склались у фонетиці, лексиці, граматиці, орфоєпії, семантиці, стилістиці й адекватне їх застосування в будь-якій людській діяльності у процесі використання певної мови. Мовленнєва компетенція — це вміння адекватно й правильно використовувати мову на практиці (висловлювати свої думки, бажання, наміри, прохання тощо), послуговуватися при цьому як мовними, так і позамовними (міміка, жести, рухи), інтонаційними засобами виразності мовлення. Мовленнєва компетенція має такі змістові характеристики. Лексична компетенція — це запас слів у межах певного вікового періоду, здатність до адекватного використання лексем, правильне вживання образних виразів, приказок, прислів'їв, фразеологічних зворотів. Фонетична компетенція — правильна мовна всія звуків рідної мови, звукосполучень відповідно до орфоєпічних норм, наголос; добре розвинений фонематичний слух, що дає змогу диференціювати фонєми; опанування інтонаційних засобів виразності мовлення (темп, тембр, сила голосу, логічні наголоси тощо). Граматична компетенція — усвідомлене вживання граматичних форм рідної мови згідно із законами та нормами граматики (рід, число, відмінок, клична форма тощо), чуття граматичної форми, наявність корекційних навичок щодо правильності вживання граматичних норм. Діамонологічна компетенція — розуміння зв'язного тексту, вміння відповідати на запитання та звертатися із запитаннями, підтримувати та розпочинати розмову, вести діалог, складати різні розповіді. Комунікативна компетенція — комплексне застосування мовних і немовних засобів з метою комунікації, спілкування у конкретних соціально-побутових ситуаціях, уміння орієнтуватися в ситуації спілкування, ініціативність спілкування. Функціональна компетенція — використання в спілкуванні усного мовлення і письмових текстів зі спеціальною функціональною метою; уміння спілкуватися. Стилїстична компетенція — уміння стилїстично забарвлювати мовлення; аналізувати мовний матеріал; створювати власні висловлювання різних типів і жанрів; удосконалювати текст, посилювати в ньому певну стилїстичну рису, що сприяє виразності мовлення. Риторична компетенція — уміння будувати доцільне, змістовне, виразне висловлювання. Інтелектуальна компетенція: передбачає здатність учнів працювати з різноманітною інформацією, уміння застосовувати здобуті знання в нестандартних ситуаціях; опанувати прийоми самосійного здобуття нових знань, високий рівень розвитку пізнавальних процесів, уміння працювати за умов пошуку, дослідження. Креативна компетенція — здатність до розв'язання будь-якого навчального завдання творчо, бажання й уміння діяти оригінально, передбачаючи новизну.

Тема 4. Полївекторність компетентнісного підходу до завдань з української мови та літератури

Ключові питання теми: Практичні вміння й навички, які ґрунтуються на компетентнісному підході й власному досвіді.

Тема 5. Мнемотехніка - технологія ефективного запам'ятовування інформації

Ключові питання теми: Коли дитина зазубрює вірш - вона зовсім не розвиває свою пам'ять. Зазубрювання не сприяє розвитку. Навчальне заняття створене для того, щоб показати вчителям, як можна зробити процес запам'ятовування інформації цікавим, веселим та ефективним, створюючи для цього умови для розвитку пам'яті, мислення, уваги та уяви.

Тема 6. Практика з Zoom/Skype GoogleClass

Ключові питання теми: Сучасний світ, переформатований малоочікуваними та непередбаченими соціальними обставинами поставив перед освітянами нові виклики, завдання та цілі. Відтак пошук новітніх методик, методів, прийомів, засобів і каналів передачі інформації перетворився з клішованих словосполучень навчальних проограм, авторефератів і звітів на реальне вправування педагогів і учнів. Сьогоднішнє спілкування у прямому етері пролле світло на основні характеристики, особливості, окремі недоліки та переваги включно - ігровий компонент. що невимушено й органічно стає частиною заняття цих платформ, необхідність їх комбінування для досягнення максимально ефективних результатів.

Тема 7. Інтерактивні сервіси миттєвого опитування: анкетування, тести, квести

Ключові питання теми: Сучасна школа потребує нових підходів до навчання і викладання; зокрема, оволодіння онлайн-інструментами миттєвих опитувань допоможе вчителю ефективно і якісно вирішувати поставлені завдання на уроці

Тема 8. Онлайн інструменти Canva, Prezi, LearningApps, Kahoot, Mural, Padlet, Quizizz, Gamilab для організації дистанційного навчання.

Ключові питання теми: Організація якісного навчання з використанням цифрових технологій, комунікація з учнями на відстані, створення мотивуваці до навчання, допомога батькам. Адаптація до сучасних реалій, які спонукають до пошуку нових форм надання освіти з метою поліпшення її якості та доступу до неї, зокрема, в умовах соціального дистанціювання під час пандемії.

Тема 9. Padlet та його застосування у дистанційному навчанні

Ключові питання теми: Дистанційка. Страшно? Та ні, абсолютно ні, якщо володієш потрібними інструментами

Тема 10. Навички ефективного конспектування. Робочий зошит.

Ключові питання теми: Риси, типи, види, способи, правила і техніки конспектування. Оформлення конспектів. Скрайбінг. Правила візуалізації. Спільне конспектування

Тема 11. Нейробіка та практики ефективного запам'ятовування.

Ключові питання теми: Нейробіка: ТОП-10 вправ айсбрекери та енерджайзери для різних вікових груп учнів. Пам'ять: гальма і драйвери. Види пам'яті. Методи запам'ятовування теорії, імен, дат, облич постатей. ТОП-10 вправ для синхронізації півкуль мозку. Шляхи підвищення рівня концентрації та працездатності. Лайфхаки нейрохакінгу для швидкого запам'ятовування

Тема 12. Вдосконалення педагогічного мовлення. Розвиток соціальних навичок учнів.

Ключові питання теми: За даними досліджень, найбільш важливі навички, яких слід навчати дітей - це навички соціальні: співпраця, самоконтроль, упевненість, самостійність, допитливість, емпатія та спілкування. Якщо дитина не вміє слухати, домовлятися, приймати протилежну точку зору та спокійно сидіти та працювати, то як вона може вивчити навчальний матеріал? В майбутньому діти з розвиненими соціальними навичками стають успішними та затребуваними фахівцями у своїй галузі. Співробітник з сильними навичками міжособистісного спілкування вміє чітко сформулювати свої потреби, свої очікування до команди і оточення. А також уважно вислухати, як інші формулюють свої потреби і очікування. Soft Skills дозволяють бути успішним незалежно від

специфіки діяльності та напрямку, в якому працює людина. Ви вмієте відстежувати як розвивається ситуація навколо Вас, розглядаєте різні способи реагування на неї та обираєте найефективніші.

Тема 13. Цифрові інструменти Google для освіти

Ключові питання теми: Дистанційне навчання вимагає широко використання інтернет засобів. Найкращий приклад з великим ступенем інтеграції являють собою гугл-інструменти

Тема 14. Диференційований підхід у навчанні. Вибір дидактичного матеріалу.

Ключові питання теми: Створення дидактичного матеріалу в програмах learningapps та liveworksheets

Тема 15. Хмарні технології в освіті: анкетування, тести та квести

Ключові питання теми: Вміння проектувати й організувати сучасне освітнє середовище для навчання, ефективно реалізовувати стратегію і тактику вивчення шкільних предметів із застосуванням сучасних методів освітніх технологій, у тому числі й інформаційні, для забезпечення високої якості навчально-виховного процесу. Вміння створювати анкетування, тести, квести з використанням сучасних онлайн сервісів

Тема 16. Інтернет-ресурси для проведення уроку: Canva, Word Art.

Ключові питання теми: Сучасному вчителю складно зорієнтуватися у різноманітті інтернет-ресурсів, які стали б у нагоді для проведення уроку. Програма ознайомить із типами завдань, які можна створити на цих ресурсах. Продемонструє алгоритм роботи із ресурсами. Покаже переваги Canva та Word Art. Отриманий досвід дозволить учасникам правильно підібрати ці інструменти згідно до мети, завдань, очікуваних результати уроку.

Тема 17. Інструменти для сторітелінгу. Навчання спеціальним програмам для сторітелінгу: Easy Sketch Pro та Sparkol VideoScribe

Ключові питання теми: Нова школа потребує нових умінь і я намагаюсь їх освоїти і плодитись ними

Тема 18. Google forms: анкетування та створення тестів .

Ключові питання теми: Ознайомлення із Google forms, їх практичне застосування.

Тема 19. Перевернуте навчання з Edpuzzle.

Ключові питання теми: Педагогам необхідно оперативно реагувати на сучасні виклики освіти, освоюючи нові методики та цифрові інструменти для навчання. Теоретичний матеріал в математиці найчастіше за все достатньо об'ємний, на його викладку вчителю витрачає багато часу. І зовсім обмаль часу залишається на розв'язування вправ і задач. На платформі Edpuzzle теорію вчитель задає опанувати вдома, а на уроках з'являється можливість більше розв'язати практичних завдань, розширити методологію пошуку вірних рішень, аналізу досліджень. Обгрунтування логічних кроків розв'язання. В ході тренінгу педагоги навчаться створювати та опрацьовувати матеріали для домашнього завдання за допомогою ресурсу Edpuzzle, оцінювати роботу унів, тримати зворотній зв'язок із ними. Під час тренінгу наживо створимо клас, задамо та опрацюємо домашнє завдання, перевіримо його виконання та налаштуємо зворотній зв'язок із учнями.

Тема 20. Можливості LearningApps і принцип роботи

Ключові питання теми: LearningApps - повністю безкоштовний онлайн-сервіс з Німеччини, що дозволяє створювати інтерактивні вправи для

перевірки знань. Нехай вас не лякає країна походження - сервіс русифікований, і за рідкісним винятком, знання іноземної мови не знадобиться.

Тема 21. Інтерактивні заняття та перевірка знань. Онлайн-тестування.

Ключові питання теми: Kahoot - це онлайн сервіс для створення інтерактивних завдань. Дозволяє створювати тести, опитування, вікторини. Платформу можна використовувати під час роботи з будь-якими віковими категоріями. Добре підійде як для молодшої школи, так і для дорослих людей.

Тема 22. Інтерактивні інструменти на уроках. Створення цікавих презентацій.

Ключові питання теми: Під час пандемії сучасна освіта зіткнулась із проблемою організації якісного дистанційного навчання, проблемою освітян був вибір інструментів та додатків для організації дистанційного та змішаного навчання. Інструменти Microsoft допомагають організувати якісне змішане навчання

Тема 23. Інструментарії викладання предмету за допомогою платформи Classtime.

Ключові питання теми: Classtime - зручний освітній інструмент, за допомогою якого можна організувати опитування учнів онлайн у реальному часі та створювати тести для домашньої та самостійної тренувальної роботи над темою. Існує ряд способів додати питання до тесту: знайти через Публічну бібліотеку або бібліотеку ЗНО, отримати питання за посиланням від колеги, створити власні питання. Платформа дозволяє створювати власні питання різних типів: з однією правильною відповіддю, з кількома правильними відповідями, правда/неправда, текст, на встановлення відповідності та інші. Для створення питань з точних наук платформа Classtime дозволяє додавати формули за допомогою мови розмітки LaTeX. А для наочності навчання до питань можна додавати зображення та відео з YouTube.

Тема 24. Формування читацької грамотності учнів у гуманітарних та точних науках.

Ключові питання теми: Сучасні педагоги відчують потребу в отриманні знань із створення компетентісно орієнтованих завдань, завдяки яким би можна було формувати читацьку грамотність здобувачів освіти. Тож навчальний вебінар сприятиме усвідомленню педагогами значимості таких завдань у системі освіти НУШ, зокрема на уроках мовно-літературної галузі і не тільки. Також педагоги отримають інформацію про структуру та зміст КОЗ, дізнаються про джерела матеріалів для написання завдань такого формату.

Тема 25. Проблеми виправлення учнівських помилок. Нові підходи

Ключові питання теми: Виправлення помилок є досить болючим процесом для учня. Багато хто з учнів засмучується через велику кількість виправлень у своїх роботах та відповідях, набуває комплексів, які заважають йому під час написання наступних робіт або під час усних виспупів. Це погано впливає на розвиток креативності та впевненості. Необхідно прищепити учню інше сприйняття помилки, акцентувати на тому, що помилка - це можливість розвиватися, ставати розумнішим, збагнути те, чого раніше ти не розумів.

Тема 26. Інструменти для дистанційного уроку української мови та літератури

Ключові питання теми: Дистанційне навчання внесло свої корективи в освітній процес, тому кожний педагог вимушений був відшукати нові

методи, форми та інструменти для уроків нового формату.

Тема 27. Інструменти викладання 2025-2026. Зворотний дизайн.

Ключові питання теми: Що таке ефективне навчання? За яких умов воно можливе? Які фактори впливають на ефективність освітнього процесу? Як розвивати навички майбутнього? Що таке зворотний дизайн? На ці та інші питання шукатимемо відповіді разом

Тема 28. Розвиток мовної та комунікативної компетентностей.

Ключові питання теми: Розглянути актуальність майстерності публічного виступу в контексті ключових компетентностей, умінь та навичок ХХІ століття. Визначити сутність і зміст понять: майстерність публічного виступу, риторика, красномовство. Ознайомитися зі специфікою, різновидами та жанрами публічного мовлення: жанри та види публічних виступів; типи промов; стилі публічного виступу. Опанувати методику підготовки та проведення публічного виступу. Розглянути складові техніки публічного виступу: підготовка та самоаналіз публічного виступу; прийоми залучення уваги; дихання під час мовлення; голос; жести; постава та хода; зоровий контакт; культура мови та мовленнєвий етикет.

Тема 29. Розвиток педагогічної майстерності та формування медіаграмотності на уроках української мови та літератури.

Ключові питання теми: В умовах активної модернізації у всіх галузях використовуються інформаційно-комунікаційні технології та стрімко розвивається масмедіа. У зв'язку з цим потрібно активно впроваджувати медіаосвіту в навчальний процес та активно інтегрувати в навчальні дисципліни, щоб формувати медіаграмотність у підростаючого покоління. - Під час тренінгу учасники та учасниці познайомляться із засобами інтеграції елементів інфомедіаосвіти на уроках української мови та літератури. - Матимуть можливість долучитися до обговорення теми, надати зворотній зв'язок та поставити у чаті спікеру запитання, які цікавлять.

Тема 30. Методики розвитку пам'яті в учнів на уроках.

Ключові питання теми: Шкільна програма не передбачає навчання мистецтву запам'ятовування, хоча пропонує багато матеріалу для запам'ятовування. Методики заам'ятовування давно розроблені людством, варто було б додавати їх у шкільну програму, щоб полегшувати процес запам'ятовування для дітей.

Тема 31. Використання онлайн дошок для спільної роботи на уроці. Приклади завдань.

Ключові питання теми: Приклади спільних дошок для роботи Padlet, Jamboard, Trello, Miro Ідеї використання спільних дошок в освітньому процесі

Тема 32. Розвиток мислення та зв'язного мовлення на уроках української та зарубіжної літератури.

Ключові питання теми: Сучасна школа відчуває потребу в отриманні практичних знань та умінь, потребу в зацікавленості дитини навчальним процесом. Інтерпретація твору повністю відповідає вимогам часу та психології сучасного школяра: сприяє розвитку мислення та зв'язного мовлення, розвиває критичне мислення, світогляд, тому використання цього методу на уроках сучасно та своєчасно.

Тема 33. Microsoft Word та Excel. Засоби для ефективного контролю знань та співпраці в освітньому середовищі.

Ключові питання теми: Інтернет-технології сьогодні є системоутворюючим фактором розвитку інформаційного простору

навчального закладу. Загальновідомо, що Інтернет – активний агент соціалізації особистості підлітків. Разом з тим, в процесі віддаленого навчання під час карантину, виокремилась категорія дітей, які не сприйняли позитивно навчання та спілкування з педагогами в онлайн середовищі. Таким чином, сучасна психолого-педагогічна служба отримала нове завдання – розробку превентивних заходів щодо ефективної Інтернет-комунікації для забезпечення якості освіти. Ми наводимо приклад практичного використання хмарного середовища шкільним психологом. Наші поради стануть в нагоді й тим педагогам, які ще не відчувають себе комфортно в онлайн просторі.

Тема 34. Зростання цікавості учнів до навчання через застосування ігрових методик на уроках.

Ключові питання теми: Однією з навичок майбутнього є комунікація, ми постійно працюємо над тим, щоб якісно розвивати цю компетентність у наших учнів. Особливо, на уроках іноземних мов. Адже теоретичні знання є важливими, проте значно важливішим є практичний аспект. Сучасні діти ефективно навчаються, коли вони занурені, коли їм цікаво. Помічними у цьому процесі є ігрові методики, з якими ми ознайомимося під час виступу

Тема 35. Онлайн сервіси та додатки для дистанційного навчання.

Ключові питання теми: 1. Інструменти для різних типів уроків 2. Цифрові способи перевірки читацьких навичок. 3. Онлайн тестування, як засіб зворотнього зв'язку.

Тема 36. Ігрові засоби ІКТ під час практичних занять. Нестандартні уроки.

Ключові питання теми: Гра – це складне, багатогранне явище, яке неможливо однозначно трактувати. Навчальна гра може тривати від кількох хвилин до цілого уроку й може використовуватися на різних етапах, а також у позакласній роботі. Будь-яка гра включає три основні етапи: • - підготовчий формулюється мета гри, відбирається навчальний зміст, розробляється сценарій, готується обладнання, розподіляються ролі, проводиться інструктування тощо; • - безпосереднє проведення гри; • - узагальнення, аналіз результатів.

Тема 37. Реалізація формувального оцінювання через онлайн-інструменти.

Ключові питання теми: Освоїти платформу Classdojo

Тема 38. Фактори впливу на ефективність уроку української мови у 5 класах. Методи продуктивного планування уроків.

Ключові питання теми: Молодь вивчає українську мову по-іншому, ніж діти або дорослі. Саме тому, сьогодні ми будемо говорити про викладання сучасної української мови Дізнаємось більше про те, як ефективно і різноманітно планувати уроки. Які фактори впливають на уроки. Відповіді на ці та інші питання ми охоче представимо Вам на нашому онлайн-семінарі.

Тема 39. Розвиток читацьких компетентностей учнів 5 класів НУШ на уроках української літератури.

Ключові питання теми: Молодь вивчає іноземну мову по-іншому, ніж діти або дорослі. Саме тому, сьогодні ми будемо говорити про викладання української літератури. Дізнаємось більше про те, як ефективно і різноманітно планувати уроки. Які фактори впливають на уроки. Відповіді на ці та інші питання ми охоче представимо Вам на нашому онлайн-семінарі.

Тема 40. Українська мова. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації

Ключові питання теми: Компетентнісне навчання Уроки української мови в 5 класі НУШ - конкретні кейси

Тема 41. Українська література. НУШ 5 клас. Підвищення кваліфікації

Ключові питання теми: В умовах сучасних соціальних викликів, що спричинили кардинальні зміни змісту навчання, важливим для учителів є оволодіння новими освітніми стратегіями. До переліку професійних викликів належать невідповідність класифікації методів і засобів навчання поставленим освітнім завданням, зміна особливостей конструювання уроку, що стає інструментом формування в учнів предметних і ключових компетентностей. Адаптація до мінливих умов педагогічної діяльності стає важливим чинником побудови ефективного процесу навчання української літератури в школі. Тому все далі відчутною є потреба в розробленні продуктивних моделей, технологій, розвитку методичної компетентності вчителя української мови і літератури.

Тема 42. Розвиток мовленнєвої компетентності педагога. Інструменти самовдосконалення професійної майстерності

Ключові питання теми: Актуальність вдосконалення мовленнєвої підготовки педагогів підпорядковується завданням професійно-орієнтованої діяльності. Професійне мовлення, сформоване цілеспрямовано, забезпечує реальні комунікативні потреби вчителів на всіх етапах професійної діяльності і забезпечує ефективність мовленнєвої взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу в різних ситуаціях як офіційного, так і неофіційного педагогічного спілкування. Саме через професійне мовлення можлива інтеграція знань, отриманих під час навчання у закладі вищої освіти та в процесі навчання впродовж життясамопідготовки, післядипломної освіти, підвищення кваліфікації тощо.

Тема 43. Дистанційне навчання. Додатки для планування, контролю та проведення уроків.

Ключові питання теми: Структура платформ для дистанційного навчання, спосіб їх використання, відстеження результатів учнів.

Тема 44. Методика реалізації Українського правопису в новій редакції в закладах освіти

Ключові питання теми: У 2019 р. в Україні стала чинною нова редакція Українського правопису схвалена Кабінетом Міністрів України постановою № 437 від 22 травня 2019 р., спільним рішенням Президії Національної академії наук України прото кол № 22/10 від 24 жовтня 2018 р. та Колегії Міністерства освіти і науки України протокол № 10/4-13 від 24 жовтня 2018 р.; затверджена Українською національною комісією з питань правопису протокол № 5 від 22 жовтня 2018 р.. У постанові Кабінету Міністрів не було достеменно окреслено порядок уведення в дію нової редакції правопису, так само як і неких термінів його впровадження в різних сферах суспільного життя, що, закономірно, викликало значний суспільний резонанс, зокрема серед освітян. Передусім освітянський загаль турбувало те, що випускники закладів загальної середньої освіти, які вивчали українську мову за попередньою редакцією правопису, можуть опинитися в ситуації, коли їм доведеться в стислі терміни вивчати нові правила, що потенційно може позначитися на їхній успішності під час складання зовнішнього незалежного оцінювання. Не менш болючим для освітян було й питання підручників, які ніють нормам нової редакції правопису. Зрештою, гостро постало й питання підвищення кваліфікації самих педагогічних працівників. Як освітяни мають дотримуватися нових норм у своїй роботі, не маючи часу й можливостей усебічно з ними ознайомитися? З огляду на ці та інші питання, які хвилювали освітян, у липні 2019 р. Міністерство освіти і науки України видало наказ, яким визначило першочергові заходи щодо впровадження

нової редакції Українського правопису. Зокрема п. 9 цього наказу було визначено, що Український центр оцінювання якості освіти впродовж п'яти років у завданнях зовнішнього незалежного оцінювання має використовувати норми правопису, які не зазнали змін, тобто пропонувати в сертифікаційних роботах зовнішнього незалежного оцінювання з української мови лише такі тестові завдання, що розроблені відповідно до норм правопису в редакції до 2019 р. Крім цього, п. 8 наказу було визначено необхідність розроблення методичних посібників із застосування Українського правопису в редакції 2019 року для вчителів закладів загальної середньої освіти, учасників освітнього процесу закладів вищої освіти. Тренінг спрямований на якнайширше ознайомлення освітян із тими новаціями, що були запропоновані Українським правописом 2019 року. За мету поставлено передусім системно репрезентувати ті новації, які набули чинності з прийняттям нової редакції правопису, а також надати коментарі щодо сутності й специфіки відповідних норм, почасти їхнього історичного й мовно-системного підґрунтя та потенційних шляхів їхньої поступової імплементації в освітній процес закладів загальної середньої освіти.

Тема 45. Робота з сучасними онлайн інструментами. Mentimeter для навчання та інтерактиву.

Ключові питання теми: в отриманні практичних знань та умінь, чіткого зрозумілого алгоритму роботи з сучасними онлайн інструментами для групової роботи та інтерактиву

Тема 46. Розширення знань учнів за допомогою візуальної інформації.

Ключові питання теми: 1. Як створити ментальну карту за допомогою застосунків: онлайн і офлайн 2. Якісний візуальний контент для вчителя 3. Гайд: що? навіщо? як? на прикладі історії або громадянської освіти

Тема 47. Залучення учнів через візуалізацію: інноваційні методи навчання.

Ключові питання теми: 1. Як створити ментальну карту за допомогою застосунків: онлайн і офлайн 2. Якісний візуальний контент для вчителя 3. Гайд: що? навіщо? як? на прикладі історії або громадянської освіти

Тема 48. Розкриття повного потенціалу учнів: лайфхаки, як зробити уроки по-справжньому цікавими.

Ключові питання теми: 1. Як створити ментальну карту за допомогою застосунків: онлайн і офлайн 2. Якісний візуальний контент для вчителя 3. Гайд: що? навіщо? як? на прикладі історії або громадянської освіти

Тема 49. Оволодіння пам'яттю: вивчення процесів пам'яті та методів покращення запам'ятовування.

Ключові питання теми: Під час тренінгу педагоги матимуть змогу ознайомитися з процесами пам'яті та навчитися методам ефективного запам'ятовування

Тема 50. Розширення можливостей викладачів: використання додатків Google для безперебійного освітнього процесу.

Ключові питання теми: Під час пандемії та війни сучасна освіта зіткнулась із проблемою організації дистанційного та змішаного навчання, організацією синхронного та асинхронного дистанційного навчання, проблемою освітян були вибір платформи та недостатня обізнаність з їх використанням. Про переваги та плюси платформ для дистанційного навчання

Тема 51. Впровадження Державного стандарту базової середньої освіти на уроках Мови та літератури НУШ

Ключові питання теми: У Концепції 'НУШ' йдеться про важливість набуття учнями 10 ключових компетентностей, тому вчителю варто усвідомити, які вміння є спільними, бо не можливо на одному уроці розвивати одразу все. Оскільки у 5 клас прийдуть інші учні, то й ми повинні змінюватися, використовуючи нові підходи до навчання, тому складання 'списку закупів до НУШ' переліку 'З чого розпочати?' стане в пригоді .

Тема 52. Особливості створення та використання освітнього контенту для ютубу, фейсбуку, інстаграму, тік-току

Ключові питання теми: Як створити дописи, пости, відео, рекламу, відеоурок у ютубі, фейсбуці, інстаграмі, тік-тоці? Як застосувати освітній контент у процесі викладання української мови та літератури?

Тема 53. Розвиток навичок майбутнього на уроках мовно-літературної галузі

Ключові питання теми: 1. Для чого розвивати навички майбутнього? 2. Інструменти для розвитку навичок майбутнього на уроках мовно-літературної галузі

Тема 54. Впровадження сучасних тенденцій розвитку мовно-літературної освіти в Україні. Забезпечення успішного розвитку навичок майбутнього.

Ключові питання теми: 1. Для чого розвивати навички майбутнього? 2. Інструменти для розвитку навичок майбутнього на уроках мовно-літературної галузі

Тема 55. Мультфільми на уроках української літератури: навчальні можливості й особливості використання

Ключові питання теми: на основі змістового наповнення й рекомендацій шкільних програм з української літератури проаналізувати можливості й перспективи використання коміксів на уроках української літератури, схарактеризувати їхній вплив на розвиток когнітивної й ціннісної сфер учнів

Тема 56. Проектні уроки мови й літератури: ідеї для натхнення

Ключові питання теми: на тренінгу розглянемо, що таке проект у межах мовно-літературної галузі, як знайти ідею проекту, як бути проектним менеджером на уроках і залучати до співпраці колег

Тема 57. Як вивчати класиків: нетривіальний урок літератури в НУШ

Ключові питання теми: як вивчати класиків зараз? нетривіальний укрліт - міф чи реальність? урок літератури - урок життя

Тема 58. Уроки мови в Новій українській школі: ключі до успіху.

Ключові питання теми: Учителі, що навчають у Новій українській школі, хочуть мати саме практичні кейси для уроків словесности, тому ділитимось особистими напрацюваннями у викладанні мови

Тема 59. Інтерактивний калейдоскоп: Vaamboozle, Interacty, Jigsaw Explorer, Flippity

Ключові питання теми: 1. Інтерактивність без кордонів: Vaamboozle, Interacty, Jigsaw Explorer, Flippity. 2. Огляд онлайн-платформ для створення якісного освітнього контенту.

Тема 60. Розвиток соціальної та громадянської компетентностей на уроках мови у 7 класах НУШ

Ключові питання теми: Учителі, що навчають у Новій українській

школі, хочуть мати саме практичні кейси для уроків словесности, тому ділитимось особистими напрацюваннями у викладанні мови

Тема 61. Створення інтерактивного контенту для уроків мовно літературної освітньої галузі в 7 класі НУШ

Ключові питання теми: Інформаційно-цифрове середовище все більше порушує питання щодо використання не лише цифрових застосунків, але й нейромереж, як напряду штучного інтелекту в усіх галузях освіти. ШІ вже поширений у повсякденному житті, а людство наразі усвідомлює та прагне активно покращувати навички його ефективного використання. Можливості нейромереж сприяють полегшенню роботі вчителя мовно-літературної галузі. Затребуваним є підвищення ШІ-компетентності педагогів.

Тема 62. Розвиток навичок написання творів у 7 класах НУШ

Ключові питання теми: Поговоримо про те, що заважає учням писати твори, як працювати з блоками письма, де шукати ідеї, як структурувати роботу та покроково рухатися до результату

Тема 63. Використання штучного інтелекту в мовно-літературній освітній галузі у 7 класах НУШ

Ключові питання теми: Інформаційно-цифрове середовище все більше порушує питання щодо використання не лише цифрових застосунків, але й нейромереж, як напряду штучного інтелекту в усіх галузях освіти. ШІ вже поширений у повсякденному житті, а людство наразі усвідомлює та прагне активно покращувати навички його ефективного використання. Можливості нейромереж сприяють полегшенню роботі вчителя мовно-літературної галузі. Затребуваним є підвищення ШІ-компетентності педагогів.

Тема 64. Навчання написанню творів: інструменти та стратегії для 7 класу НУШ

Ключові питання теми: Поговоримо про те, що заважає учням писати твори, як працювати з блоками письма, де шукати ідеї, як структурувати роботу та покроково рухатися до результату

Тема 65. Інтегрований підхід до викладання мови та літератури: як ефективно формувати ключові компетенції учнів

Ключові питання теми: Сутність компетентнісного підходу і його значення для сучасного освітнього процесу. Принципи інтегрованого викладання мови та літератури. Методики інтеграції мовного та літературного компонентів для розвитку різних типів компетенцій. Приклади інтегрованих уроків: від теорії до практики.

Тема 66. Від традиції до креативу: смачні ідеї нетрадиційних уроків української мови та літератури.

Ключові питання теми: Скільки органів чуття задіяні на ваших уроках? З чим Ви працюєте: з розумом дитини чи її серцем? Прагнучи якнайшвидше дати учням необхідний матеріал, ми часто опираємося тільки на 2 сенсорні канали слух і зір, що не дозволяє здобувачу освіти формувати цілісне, гармонійне розуміння нового. Щоб покращити процеси сприйняття, обробки, збереження та відтворення інформації, слід активізувати сенсорну систему організму. Тож запрошую на філологічну кухню, щоб навчитися готувати смачні уроки української мови та літератури.

Тема 67. Формування життєвої компетентності на уроках української словесності як шлях до самореалізації учнів та учениць.

Ключові питання теми: Визначення ключових понять 'компетентність',

'життєва компетентність', 'саморозвиток', 'самовдосконалення', 'самореалізація'; опис форм та методів роботи для ефективної взаємодії на уроках словесності, зокрема в НУШ; створення безпечного освітнього середовища на уроках мови та літератури для відкритої комунікації, зв'язок навчання з життям.

Тема 68. Літературні ігри: Як зацікавити учнів українською літературою через креативність

Ключові питання теми: Скільки органів чуття задіяні на ваших уроках? З чим Ви працюєте: з розумом дитини чи її серцем? Прагнучи якнайшвидше дати учням необхідний матеріал, ми часто опираємося тільки на 2 сенсорні канали слух і зір, що не дозволяє здобувачу освіти формувати цілісне, гармонійне розуміння нового. Щоб покращити процеси сприйняття, обробки, збереження та відтворення інформації, слід активізувати сенсорну систему організму. Тож запрошую на філологічну кухню, щоб навчитися готувати смачні уроки української мови та літератури.

Тема 69. Креативні формати уроків: Від театралізації до медіа-презентацій в українській мові

Ключові питання теми: Скільки органів чуття задіяні на ваших уроках? З чим Ви працюєте: з розумом дитини чи її серцем? Прагнучи якнайшвидше дати учням необхідний матеріал, ми часто опираємося тільки на 2 сенсорні канали слух і зір, що не дозволяє здобувачу освіти формувати цілісне, гармонійне розуміння нового. Щоб покращити процеси сприйняття, обробки, збереження та відтворення інформації, слід активізувати сенсорну систему організму. Тож запрошую на філологічну кухню, щоб навчитися готувати смачні уроки української мови та літератури.

Тема 70. Компетентнісний підхід у навчанні: Як об'єднати мову та літературу для розвитку учнів

Ключові питання теми: Сутність компетентнісного підходу і його значення для сучасного освітнього процесу. Принципи інтегрованого викладання мови та літератури. Методики інтеграції мовного та літературного компонентів для розвитку різних типів компетенцій. Приклади інтегрованих уроків: від теорії до практики.

Тема 71. Створення підтримуючої атмосфери: Психологічні аспекти взаємодії на уроках

Ключові питання теми: Визначення ключових понять 'компетентність', 'життєва компетентність', 'саморозвиток', 'самовдосконалення', 'самореалізація'; опис форм та методів роботи для ефективної взаємодії на уроках словесності, зокрема в НУШ; створення безпечного освітнього середовища на уроках мови та літератури для відкритої комунікації, зв'язок навчання з життям.

Тема 72. Соціально-емоційний компонент як складник сучасних уроків мови та літератури

Ключові питання теми: Структура сучасного уроку передбачає обов'язковим компонентом введення вправ на розвиток соціально-емоційного навчання й стабілізації психоемоційного стану

Тема 73. Ефективне проведення підсумкових уроків мовно-літературної освітньої галузі в середній та старшій школі

Ключові питання теми: Вебінар спрямований на ознайомлення педагогів із сучасними підходами до організації підсумкових занять у контексті сучасної школи. Основна увага приділяється формуванню компетентностей учнів, інтеграції знань та розвитку критичного мислення.

Тема 74. Розвиток навичок письма на уроках української мови в 6 класі НУШ

Ключові питання теми: Актуальність розвитку письма у 6 класі НУШ. Особливості вікової психології шестикласників у контексті письмової діяльності. Місце письмових завдань у модулі «Українська мова» для 6 класу. Типи письмових робіт: від тренувальних вправ до творчих і проектних. Письмо як процес: підготовка, створення тексту, редагування. Використання методів 'мозкового штурму', колективного письма, сторітелінгу. Інтеграція цифрових інструментів Padlet, Google Docs, Canva для розвитку письма. Діагностика і підтримка учнів з різним рівнем сформованості навичок.

Тема 75. Діяльнісний підхід на уроках української літератури у 6 класі НУШ: від ідеї до практики

Ключові питання теми: 1. Сутність діяльнісного підходу в НУШ. 2. Формувальне оцінювання в діяльнісному підході. 3. Інструменти для організації діяльності Canva, Padlet, LearningApps, Genially, Wordwall.

Тема 76. Інструменти перетворення уроку мови на майстерню ідей. Мотивуємо учнів говорити на уроці більше, ніж учитель.

Ключові питання теми: 1. Сутність діяльнісного підходу в НУШ. 2. Формувальне оцінювання в діяльнісному підході. 3. Інструменти для організації діяльності Canva, Padlet, LearningApps, Genially, Wordwall.

Тема 77. Інтеграція медіаосвіти в уроки української мови та літератури: практичні підходи й методики

Ключові питання теми: У межах програми педагоги ознайомляться з основами медіаосвіти, сучасними підходами до формування медіаграмотності та особливостями медіаспоживання підлітків. Учасники вивчать способи інтеграції медіаграмотності в уроки української мови, зокрема роботу з різними видами медіатекстів, уміння перевіряти інформацію, визначати маніпулятивні прийоми та аналізувати достовірність джерел. У частині, присвяченій літературі, розглядається художній твір як особливий вид медіатексту. Програма пропонує практичні вправи, які допомагають залучати учнів до творчого переосмислення інформації та текстів.

Тема 78. Сучасний урок української мови: як поєднати граматику, медіатексти й критичне мислення.

Ключові питання теми: У межах програми педагоги ознайомляться з основами медіаосвіти, сучасними підходами до формування медіаграмотності та особливостями медіаспоживання підлітків. Учасники вивчать способи інтеграції медіаграмотності в уроки української мови, зокрема роботу з різними видами медіатекстів, уміння перевіряти інформацію, визначати маніпулятивні прийоми та аналізувати достовірність джерел. У частині, присвяченій літературі, розглядається художній твір як особливий вид медіатексту. Програма пропонує практичні вправи, які допомагають залучати учнів до творчого переосмислення інформації та текстів.

Тема 79. Урок, який "зайде": як зробити програмові твори цікавими для 9 класів НУШ

Ключові питання теми: 1. Сучасний учень між книгою і стрічкою: як змінюється культура читання. 2. Програма 9 класу НУШ: як зробити складні тексти зрозумілими для дітей: - Instagram героя; - Мем як аналіз підтексту; - Буктрейлер замість переказу; - Літературний батл поколінь.

Тема 80. Жива література і мова у 9 класі НУШ - читання, мовлення і впевненість перед оцінюванням

Ключові питання теми: Дев'ятикласник на фінішній прямій базової

школи, і саме тут вирішується його ставлення до читання і мови. Розглянемо прийоми, які повертають інтерес до тексту, методики розвитку усного й писемного мовлення, роботу з тими, хто «не читає взагалі», та стратегії підготовки до підсумкового оцінювання. Учасники отримають приклади завдань, уроків і прийомів формувального оцінювання.

Тема 81. Українська мова і література у 9 класі НУШ - як втримати увагу підлітка і підготувати до підсумкового оцінювання

Ключові питання теми: Дев'ятикласник на фінішній прямій базової школи, і саме тут вирішується його ставлення до читання і мови. Розглянемо прийоми, які повертають інтерес до тексту, методики розвитку усного й писемного мовлення, роботу з тими, хто «не читає взагалі», та стратегії підготовки до підсумкового оцінювання. Учасники отримають приклади завдань, уроків і прийомів формувального оцінювання.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Закон України Про вищу освіту
2. Закон України Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій
3. Закон України Про дошкільну освіту
4. Закон України Про загальну середню освіту
5. Закон України Про інноваційну діяльність
6. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність
7. Закон України Про наукову і науково-технічну експертизу
8. Закон України Про освіту
9. Закон України Про позашкільну освіту
10. Закон України Про професійно-технічну освіту
11. Концепція розвитку післядипломної освіти в Україні
12. Національна доктрина розвитку освіти
13. Положення про державний вищий навчальний заклад
14. Положення про дистанційне навчання
15. Положення про інститути післядипломної педагогічної освіти
16. Положення про організацію навчального процесу
17. Постанова кабінету міністрів України від 28.03.2002 № 379 Про затвердження Державної програми "Вчитель"

Основна література:

1. Аносов І. П., Елькін М. В., Головкова М. М., Коробченко А. А. Основи науково-педагогічних досліджень : навч. посіб. Мелітополь : Видавн. будинок ММД, 2015. 218 с. URL: <https://cutt.ly/OboAZIy>.
2. Бех І. Д. Рефлексія у духовному «Я» особистості. Рідна школа. 2011. С. 9-14.
3. Біла книга. Навчання через гру та діяльнісний підхід: огляд доказів./Дж.М.Зош, Е.Дж.Хопкінс, Х.Дженсен, К.Лю, Д.Ніл, К.Хірш-Пасек, С.Л.Соліс, Д.Вайтбред. The LEGO Foundation, 2017. 39 с. URL: <https://cutt.ly/h1FRr1i>
4. Бурдун В.М. Стратегічне планування. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю. П.Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. Київ : НАДУ, 2010. 820 с.
5. Василенко І. Ю. Тренінг розвитку творчого мислення. Обдарована

дитина. 2004. № 5. С. 52-55.

6. Від керівника до лідера : практичні поради для 57 директорів шкіл та керівників відділів освіти / Анна Уварова, Поліна Гоч. - Київ : Центр інноваційної освіти «Про.Світ», 2019. - 60 с. - URL : <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/521/12,2019.pdf>
7. Волківська Д. А. Сучасні підходи до визначення лідерства. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки. 2014. Вип. 115. С. 45-47.
8. Головань М.С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. Вища освіта України. № 3. 2008. С. 23-30.
9. Гондарева Г. В. Концепція розвитку емоційного інтелекту старшокласників у навчально-виховному процесі. Таврійський вісник освіти, 2013. № 2. С. 260-264.
10. Закони екології Коммонера. URL: <https://bit.ly/3VzEWjA>
11. Закони екології Коммонера. URL: https://pidru4niki.com/1960120837942/ekologiya/zakoni_ekologiyi_kommonera
12. Зеленська Л.Д. Мовно-комунікативна компетентність учителя-коуча, ментора, тьютора, фасилітатора (на прикладі програми «Освітологія»). Молодь і ринок. № 9(195). 2021 С. 16-20.
13. Зубенко Л. Г., Немцов В. Д. Культура ділового спілкування : навч. посіб. Київ: «Ексоб», 2002. 200 с.
14. Інтегровані завдання для молодших школярів: цікаво, пізнавально, креативно. / Л.Добровольська, В.Андросова. Черкаси: видавництво КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», 2022. 70 с.
15. Коваль А.П., Культура ділового мовлення: писемне та усне ділове спілкування. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ, 1997. с.193-280.
16. Конституція України. Основний закон. Київ, 1996.
17. Копильчук В. Інтегровані уроки як засіб підвищення якості знань учнів. URL: <http://itcm.comp-sc.if.ua/2018/kopylchuk.pdf>.
18. Костюк А. В. (2014). Емоційний інтелект та шляхи його розвитку. Науковий вісник Херсонського державного університету, 2014. № 2. С. 85-89.
19. Котлер Ф. Стратегічний маркетинг для навчальних закладів / Ф. Котлер, Карен Ф. А. Фокс ; пер. с англ. Київ : УАМ, Вид. Хімджест, 2011. 580 с.
20. Лукіна Т. Види моніторингових досліджень / Т. Лукіна ; за заг. ред. О. І. Локшиної // Моніторинг якості освіти : світові досягнення та українські перспективи. - К. : К.І.С. - 2004.-128 с.
21. Мартинець Л. А. Управління професійним розвитком учителів : навч.-метод. посіб. / Л. А. Мартинець. - Вінниця : ДонНУ, 2016. - 87 с. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності: стандарти та рекомендації. - URL : <https://cutt.lv/prnvgjh>
22. Моргун В. Ф. Емоційний інтелект у багатовимірній структурі особистості. Постметодика, 2010. № (6)97.С. 2-15.
23. Нова українська школа : дидактичні основи STREAM-освіти в початковій школі : навчально-методичний посібник /С.Вакарін. Київ : Саміт-книга, 2021. 144 с.
24. Нові вимоги до компетентностей керівників шкіл в Україні : посіб. для слухачів закладів післядипломної освіти, керівників закладів загальної середньої освіти, здобувачів вищої освіти за спеціалізаціями «Управління навчальним закладом» та «Управління проектами» / О. М. Отич, Л. К. Задорожна, З. В. Рябова, Л. М. Оліфіра та ін.; за заг. ред. О. М. Отич, Л. К. О. де Фонтана; НАПН України, УВУПО, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти», КВЗЗСО «Одес. акад. неперв. освіти», КультурКонтакт Австрія. Київ, 2018. 74 с.
25. Овчаренко О.П., Лазар А.П., Матюшко Р.П. Основи радіаційної медицини: навч. посібник. Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2002. 208 с.
26. Освітня програма навчального закладу. URL: <https://bit.ly/3ckLjDr>
27. Поспелова Т. Розвиток лідерського потенціалу керівника закладу

- середньої освіти : навч. посіб. Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. 36 с.
28. Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : Постанова КМУ від 21.08.2019 № 800 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 27.12.2019 №1133). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>
  29. Пушкарьова Т. О. Педагогічне проектування в системі загальної середньої освіти: теорія і практика: монографія. Київ: Педагогічна думка, 2017. 308 с.
  30. Рай М. Компас цінностей. Уроки 101 країни про цілі, лідерство і життя. Yakaboo Publishing, 2021. 368 с.
  31. Робінсон К., Ароніка Л. Школа майбутнього. Львів : Літопис, 2016. 258 с.
  32. Романовський О.Г., Гура Т.В., Книш А.Є., Бондаренко В.В. Теорія і практика формування лідера: навч. посіб. Харків, 2017. 100 с
  33. Самооцінювання закладу освіти: ефективний інструмент підвищення управлінської діяльності. URL: <https://bit.ly/3wUZ8lt>
  34. Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за №1111/35394. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text>
  35. Типова освітня програма для учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко : наказ МОН України від 12.08.2022 № 743) URL: <https://cutt.ly/p0l8NA1>
  36. ТОВТО : Абетка неформальної освіти, фасилітації і тренерства // За заг. ред. Наталії Трамбовецької. -Київ, 2017. -53 с.
  37. Хоружа Л. Л. Етичний розвиток педагога : навчальний посібник / Л. Л. Хоружа. - К. : «Академвидав», 2012. - 208 с.
  38. Цифрова трансформація освіти і науки [Електронний ресурс] : сайт. URL: <https://bit.ly/3iZgvyS>
  39. Чернявська А. Емоційний інтелект – запорука успішного навчання. Молодь і ринок, 2012. № 12. С. 136-139.
  40. Шевчук А. С. Дитячі розваги і свята (у схемах, таблицях, визначеннях, сценаріях) : навч.метод. посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2020. 336 с.
  41. Boissard P. L'évaluation formative: un outil de progression. URL: <http://surl.li/eaalag>
  42. DLL 10: DaF für Jugendliche: Deutsch als Fremdsprache.Klett Sprachen GmbH, 2016. 199 s.
  43. Sullivan, K. (2015). An Application of Family Stress Theory to Clinical Work with Military Families and Other Vulnerable Populations. Clinical Social Work Journal, 43(1), 89-97.

Додаткова література:

1. Даниленко Л.І. Світочі української науки: життя та наукова діяльність: метод. посібник /Л.І. Даниленко, І.Ю. Гогайзель, Л.І. Гнед та ін. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП Черкаської обласної ради», 2018. 104 с.
2. Зусін В. Я. Етика та етикет ділового спілкування : навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
3. Компетентнісний підхід: ідеї для реалізації на уроках. URL: <https://bit.ly/3iujpsL>
4. Ломакович С.В., Панченков О.А., Терещенко В.М. Участь у проєкті PISA як потенційна можливість побачити вітчизняну освіту без «прикрас». Вісник. Тестування і моніторинг в освіті. 2015. № 11-12. С. 19-23. URL: <http://surl.li/edkle>
5. Осадчий І.Г. Педагогіка якості освіти: бери й роби. Посібник із менеджменту якості для керівників закладів загальної середньої освіти. Київ: «Видавнична група «Шкільний світ». 2021. 272 с.
6. Редько В. Г. Організація компетентнісно орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі. URL: <http://surl.li/eaqrb>

7. Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти : наказ МОНУ від 01.04.2022 №289. URL: <http://surl.li/coorq>
8. Смагіна Т. М. Зміщення акцентів з hard skills на soft skills в підвищенні професійної компетентності педагогів у системі післядипломної освіти. Розвиток професійної компетентності педагогів у системі післядипломної педагогічної освіти регіону: збірник матеріалів конференції. Житомир, 2017. С. 21-29.